

عنوان مقاله:

فرصت های ژئوپلیتیک جهان اسلام در سازمان کشورهای صادرکننده گاز

محل انتشار:

پژوهش نامه ایرانی سیاست بین الملل، دوره 2، شماره 1 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

سیدهادی زرقانی - دانشیار جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

علی اکبر دبیری - دانشجوی دکترای جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس تهران

خلاصه مقاله:

در سال 2008 سازمان کشورهای صادرکننده گاز که به اوپک گازی معروف شد با عضویت 11 کشور و با تعیین شهردوحه به عنوان مقر خود رسماً آغاز به کار کرد. اگر چه این سازمان دارای ماهیتی اقتصادی و تجاری است، اما بسیاری از صاحب نظران شکل گیری اوپک گازی را مقدمه‌ای برای تحول در ساختار ژئواستراتژیک و ژئوپلیتیک جهان میدانند. از همین روست که اروپا و آمریکا که از بزرگ ترین مصرف کنندگان گاز طبیعی محسوب میشوند، شکل گیری این سازمان را از منظر خود تهدیدی بر امنیت انرژی و دست یابی آسان به گاز طبیعی میدانند و به شدت با آن مخالف هستند. در این میان، نکته حایز اهمیت این است که اکثریت اعضای این سازمان را کشورهای اسلامی تشکیل میدهند، به طوری که کشورهای ایران، قطر، اندونزی، برونزی، الجزایر، لیبی، مصر، نیجریه و قزاقستان (ناظر) 9 عضو از 13 عضو (11 عضو اصلی و 2 عضو ناظر) را به خود اختصاص داده‌اند. ضمن این که با پیوستن کشورهای ترکمنستان، مالزی، ازبکستان، موریتانی، مالی سهم کشورهای اسلامی در این سازمان بیش تر و پررنگ تر خواهد شد. اهمیت روزافزون گاز به عنوان یک منبع انرژی پاک، وابستگی اقتصادی غرب و به خصوص اروپا به گاز صادراتی این سازمان، تاثیرپذیری صنایع نظامی و دفاعی غرب از تحولات بازار گاز، تغییر نقشه ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک جهان و کم رنگ شدن نقش آمریکا و غرب در اقتصاد جهانی، افزایش قدرت مانور و چانه زنی اعضای سازمان به خصوص روسیه و ایران در برابر غرب و آمریکا، ایجاد زمینه برای هم گرایی بیش تر کشورهای عضو سازمان و ... از جمله فرصتهای مناسبی است که به اعتقاد کارشناسان باعث افزایش وزن ژئوپلیتیک کشورهای عضو به خصوص کشورهای اسلامی در برابر غرب و آمریکا خواهد شد. در این مقاله تلاش شده تا ضمن بررسی پتانسیل کشورهای اسلامی در اوپک گازی، زمینههای موجود برای بهره گیری از این سازمان در ارتقاء جایگاه جهان اسلام در نظام ژئوپلیتیک جهانی مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

اوپک گازی، ژئوپلیتیک انرژی، جهان اسلام، جمهوری اسلامی ایران، غرب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/704956>

